EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

Cultura | Jordi Sardans | Actualitzat el 19/03/2018 a les 22:00

«Dins del teatre amateur hi ha moltíssims grans actors. Sobra el talent i falten les oportunitats per a molta gent»

ENTREVISTA. Miki EsparbÃ© Gener, llicenciat en Humanitats, estudia interpretaciÃ³ a l'Escola de Teatre Nancy TuÃ±Ã³n de Barcelona. Coautor de la novelÂ·la "SÃ³c el teu prÃ-ncep blau, perÃ² ets daltÃ²nica", Ã©s actor de teatre sobretot amb "El rei borni" i "Smoking Room" i especialment cinematogrÃ fic: Barcelona, nit d'estiu, i el 2015 Barcelona, nit d'hivern; "Incidencias", "Perdiendo el norte", "Cuerpo de Ã©lite", "Rumbos" i "Es por tu bien", demostren les aptituds del personatge per a la comÃ¨dia. Aquest febrer estrenarÃ el darrer film: "Cuando dejes de quererme".

Foto: Francesc Rubí

? Et va marcar el fet de créixer entre dones?

? Molt. He crescut amb la mare i dues germanes. Ho associo molt a una qüestió de sensibilitat i de connexió, de manera que en la meva vida en general la sensibilitat femenina ha estat omnipresent, des de l'hora d'afrontar un paper a connectar amb el gènere femení. Ho he notat sempre i va molt més enllà d'haver vist moltes vegades a la vida pel·lícules com: "Pretty Woman", "Ghost", "Oficial i Caballero" o "Dirty Dancing".

? L'"Skate" el vas començar a practicar a Manresa. Encara t'agrada?

? L'havia practicat amb d'altres companys quan quedàvem a les places Sant Domènec i Europa, i al parc de Puigterrà. Era força conflictiu i sovint ens expulsaven de les places, així que vam reivindicar tenir un espai propi i ara es pot fer tranquil·lament al Congost. Actualment no m'agrada practicar-lo perquè em fa por; m'havia fet molt mal. Em van operar el menisc, em vaig trencar els turmells i els canells... Ara no m'ho puc permetre. Però si passejo per Barcelona i veig gent que està patinant en una plaça m'hi encanto uns minuts.

? Com vas començar a fer teatre amateur?

? Des de petit sempre m'havien fascinat espectacles com els Pastorets del col·legi, les mostres de final de curs o fer xous durant el sopar de Nadal. De cop i volta decideixo fer teatre als Carlins, on vaig entrar amb Joan Planas i David Victori, amb qui ara som companys de professió - per cert acaba de muntar al seu primer llargmetratge, "Pacto", que és un film de terror que protagonitza Belén Rueda. Als Carlins, la nostra professora era Alícia Puertas, de la qual sóc molt fan. Després ens hem trobat en algunes obres a la Sala Flyhard on ha treballat moltes vegades, i ara acaba d'actuar a la Sala Beckett amb "Tortugues: la desacceleració de les partícules".

? Consideres que dins del món amateur també hi ha grans actors?

? Moltíssims, fins al punt que sobra el talent i falten les oportunitats per a molta gent. En aquest sector, el talent és molt important, però també és cert que hi ha d'altres factors que juguen com l'atzar o estar en un lloc concret en el moment indicat. Hi ha gent que treballa vuit hores diàries on sigui, a canvi d'assajar i deixar-s'hi la pell. Són figures inspiradores.

? Per què et vas decantar pels estudis d'Humanitats?

? Per inquietuds culturals. Amb la meva germana Elsa ens portem cinc anys. Ella va fer estudis d'Humanitats i a mi també em va semblar una carrera interessant, ja que podia estudiar a la Universitat, sense buscar-hi una sortida professional. La meva opció era fer les proves a l'Institut del Teatre, però als meus pares no els va semblar prou adequat. Després vaig poder estudiar a l'escola privada de Nancy Tuñón i Jordi Olivé, de Barcelona. Era una formació nocturna, tres dies a la setmana, cosa que em permetia treballar.

Cambrer

? Què remarcaries de la fama del bar Mediterráneo?

? És una meravella. Es tracta d'un local molt emblemàtic del carrer Balmes, entre Rosselló i Mallorca, que té música en directe les 365 nits de l'any, des de les onze de la nit fins a les tres de la matinada. Quan estudiava a la Nancy Tuñón, hi treballava de nit, tot servint copes. Fer de cambrer, era com fer una assignatura més d'interpretació. De tot el que fas a la vida després en pots treure un profit: quan vaig començar al "Pop Ràpid", em volien explicar què s'havia de fer darrera una barra i òbviament ja m'ho sabia.

? Consideres que t'has iniciat tard com actor, als 24 anys?

? De vegades si que ho penso. Possiblement si m'ho haguessin deixat fer a casa, hauria començat abans, però el fet d'haver arribat a la professió amb 24 anys també m'ha donat un recorregut que amb 18 anys no tindria. L'experiència és pràcticament un 50% de la feina. Haver viscut em dona un bagatge que d'una altra manera no hauria tingut. Per tant, no crec que vagi arribar tard, sincerament.

? En què es diferencia l'escola de teatre Nancy Tuñón de les altres?

? Cada escola té el seu propi mètode. Nancy Tuñón era una actriu argentina que es va instal·lar a Barcelona i mamava una mica del que a dia d'avui seria a Madrid l'estudi del Juan Carlos Corazza, que és el "coach" del Bardem. Es tracta del mètode Stanislawski, amb una formació de tres anys, molt condensada. Hi ha actors d'allà que ara estan al Lliure i al Nacional. Però, en definitiva, estar en un institut privat de teatre no et garanteix pas fer més teatre que televisió o cinema.

El Terrat

? Com va ser que entressis en contacte amb la productora El Terrat?

? A l'escola Nancy Tuñón hi ha un mur on s'exposen els càstings. Un d'ells deia: «Es busquen cares noves per al Terrat». Formo part de la generació que va créixer conjuntament amb els del Terrat: a TV3, hi vaig veure pràcticament tot el que havien fet. Alguns actors venien de La Cubana, com David Fernández o Santi Millán. Per a mi, fer una prova amb ells ja era un somni. Fet el càsting d'arxiu, al cap de mig any -després de treballar al restaurant La Mola de Formentera a Can Toni, que dirigia el germà de la Bet Rodergas- vaig fer un càsting directe amb l'Andreu Buenafuente i al cap de dues setmanes ja treballava a "Salvados". Durant dos anys, m'ho combinava amb el treball de reporter a "Divendres".

? Què hi feies en programes com "Salvados", "Divendres" o" Palomitas?

? A "Salvados", inicialment, vaig treballar amb unes càpsules amb actors infiltrats en actes públics. Fa 10 anys, era un dels membres d'una parella gai que es presentava en un acte públic quan ningú s'ho esperava. Donava la nota en un moment concret davant d'un personatge públic. A "Divendres", a TV3, feia de reporter amb un to molt desenfadat de perfil trinxeraire. El programa es va iniciar quan Albert Om va acabar "La columna". Rodava el guió que em passaven, després el muntava a TV3, em canviava de roba, em maquillaven, sortia al plató i el presentava. Hi vaig aprendre molt. "Palomitas", a Telecinco, també era una producció d'El Terrat, on aleshores hi havia José Corbacho. Era un equip d'actors que es dedicaven a fer esquetxos i com que ja em coneixien de d'altres projectes em van "enganyar" i vaig accedir-hi encantat.

? Quin era el teu personatge en la sèrie televisiva "Pop Ràpid"?

? Els protagonistes eren dos xicots joves que volien obrir-se camí en el món de la música pop, amb cançons curtes dins el panorama barceloní. Feia d'un cambrer que estudiava psicologia i li encantava escoltar els clients d'un local underground de Barcelona on s'ajuntava la penya "cool" i "hipster". Era bonic, perquè era l'únic personatge de la sèrie que podia mirar a càmera i adreçar-se a l'espectador. Sempre hi havia una moralina al final del capítol i una introducció. Va ser la primera ficció que vaig fer per TV3, amb la voluntat de sortir dels paràmetres més tradicionals. Hi vaig conèixer Marc Crehuet, que després va dirigir "El rei borni".

? Són necessaris els càstings?

? Sí, molt. Per a tothom, començant per les primeres espasses de la interpretació i de l'escena. Tot i que ho passes malament sempre. Et poden oferir un paper per afinitat, però el més normal és que es facin proves.

? El 2012 és l'any més important en ser nominat pel curtmetratge "Doble Check"?

? El primer dia important de veritat és quan em vaig adonar que no calia que treballés en res més perquè ja podia viure d'aquesta professió. Les nominacions són secundàries. Costa molt, autoanomenar-te actor perquè mai no t'ho acabes de creure. De mica en mica, comences a poder viure de la professió que t'agrada, pots pagar el lloguer i assoleixes un nivell de vida normal. Si que amb el curtmetratge "Doble Check", de tres minuts i mig, hi ha un abans i un després. Va aconseguir més d'un milió de visites en un mes. De cop i volta, se'm van obrir portes, sobretot a Madrid. Ana Sanz, directora de càsting, em va proposar fer "Perdiendo el norte", que va ser el meu primer llargmetratge estatal.

? Què és més important la sort o la constància, per començar a destacar?

? Sempre la constància, perquè la pots controlar. En el fons, no és només la perseverança, ja que és també entrenament. He vist actors amb moltíssim talent que no treballen i d'altres que potser no en tenen tant, però no paren de treballar. Sovint és una qüestió de ser-hi i picar pedra. També cal voluntat.

Foto: Francesc Rubí

"Barcelona, nit d'estiu"

? La teva primera pel·lícula important és "Barcelona, nit d'estiu". Et catapulta a la fama?

? A Catalunya si, perquè va ser la pel·lícula de ficció més vista als cinemes catalans. Va néixer sense pretensions i des de l'honestedat. Tenia el motor de la il·lusió d'un grup de gent jove que anava més enllà dels grans pressupostos. Vaig tenir la sort de conèixer-hi el director Dani de la Orden, i Bárbara Santa Cruz la meva parella a la pel·lícula, amb qui vaig tenir molta química. Per a mi és la pel·lícula romàntica que Barcelona encara no tenia. Curiosament, també em va obrir moltes portes a Madrid.

? On et sents millor en la interpretació teatral o en la cinematogràfica d'"El rei borni"?

? És com la nit i el dia, perquè són dos llenguatges molt diferents. Al teatre has d'actuar perquè t'entenguin tots els assistents, mentre que en cinema la càmera ho explica tot segons el lloc on la col·loquis. Podem dir que el teatre és cinema en pla general, on participa tothom. És l'experiència més dura que he rodat perquè la vam fer en 17 dies, en català i castellà. Per tant, eren dues pel·lícules. Va ser un desgast terrible. El més bonic és que la pel·lícula la vam rodar després de dos anys i mig de fer temporades: Barcelona, Madrid i gires. Al set de rodatge, encara redescobríem coses noves que ens van enriquir molt. En vaig ser productor, que vol dir que hi invertia el meu catxet i assumia el risc que els números no sortissin.

? El 2014 rodes tres films: "Requisitos para ser una persona normal", "Incidencias" i "Perdiendo el norte". Molt diferents, oi?

? Són tres comèdies on vaig tenir la possibilitat de poder fer tres personatges molt diversos, amb directors molt diferents. Quan el més fàcil és que t'ofereixin coses de les que ja t'han vist treballar em van permetre mostrar més colors del pantone i treure'n una bona retribució.

"El crac"

? Com valores la teva participació en la sèrie televisiva "El crac"?

? El crac era Joel Joan i jo feia de director de la seva pel·lícula que l'odiava a mort. Cap al capítol vuitè hi ha un gir fort, en què surto de l'armari i se suposa que estic bojament enamorat d'ell.

? També el 2014, publiques com a autor la novel·la gràfica "Sóc el teu príncep blau, però ets daltònica", amb Paco Caballero i Mar Guixé. Quina és la teva aportació?

? Enganyar un meu amic, Paco Caballero, company de batalles diverses -dirigeix "Doble Check", feia el "making off" de "Palomitas", i ara dirigeix, "Perdiendo el este", que comencem a rodar aquest mes de gener- amb qui l'escrivim plegats, a quatre mans. Ens entenem molt bé, amb una forma de treballar enriquidora. Ell té molt clares les estructures com a guionista i director i jo vaig més fresc en els diàlegs. Vam tenir el suport de Mar Guixé, que és una gran il·lustradora.

? El 2015, rodes "Barcelona, nit d'hivern" i t'incorpores a la sèrie "Anclados", de Telecinco. Quina valoració en fas?

? A la pel·lícula ens vam reunir el mateix equip per reprendre una trama ben construïda, màgica, amb encant i amb un director rabiosament jove. Ara espero que el Dani faci "Barcelona nit de primavera" per Sant Jordi. La sèrie "Anclados" em va fer il·lusió perquè va ser la meva primera ficció televisiva a Madrid, amb la producció dels autors de "Siete Vidas". El meu personatge era un cambrer gitano, que treballava darrere la barra, amb molt mala vida fora del vaixell, que tractava

de buscar una feina estable per reincorporar-se a la societat.

? A Cites, de TV3, només vas intervenir en un capítol? Què et sembla la sèrie?

? És una de les grans ficcions que s'han fet a TV3 els darrers anys. Hi van passar grans actors, amb un nivell alt d'exigència en els guions. Va ser una sèrie de prestigi que va apujar el catxet de la cadena. Només hi vaig fer un capítol perquè la trama del meu personatge no donava per a més. La majoria dels guionistes eren els mateixos de "Barcelona, nit d'estiu" i un dels directors, Paco Caballero.

? Quan fixes la residència a Madrid i com és allà la teva vida?

? Gairebé sempre he residit al barri de Gràcia de Barcelona, llevat d'alguns períodes llargs de temps que m'estava a Madrid. Quan surt un projecte llarg busco on instal·lar-me, per un període de tres mesos. Estic amb el cul partit entre Barcelona i Madrid: visc una mica a l'AVE, però encantat que la vida sigui així. És un repte, però agraït de poder-lo fer. Madrid és una ciutat hospitalària per al nostre sector: els actors ens hi sentim còmodes.

? El 2016 participes en tres pel·lícules: "El rei borni", "Rumbos" i "Cuerpo de èlite". Com valores aquesta darrera?

? És el primer paper protagonista que m'ofereixen en cinema i de les primeres comèdies d'aventures fetes a l'estat. Tot l'equip tenia clar el que volia. Era un repartiment bo que em permetia treballar en acció, un nou al·licient. La taquilla va acompanyar en recaptar més de 6 milions.

? El 2017 també has treballat molt, oi?

? Si, encara dins del 2016 vaig intervenir en un capítol autoconclusiu de la sèrie televisiva "El Ministerio del Tiempo", amb Paco Plaza. El 2017, "Es por tu bien", de Carlos Therón, que és una comèdia comercial de situació, que en l'extrem provoca la rialla. Em retrobo amb el teatre, amb "Smoking Room", que ja m'havia fascinat amb la pel·lícula del 2002, pel guió, el repartiment i la direcció. A més vam actuar al teatre Pavón de Madrid, d'on sóc un espectador habitual. Després iniciem una gira estatal. Com que m'agrada dirigir projectes personals, també el 2017 vaig fer el curtmetratge "Cariño", amb Ricardo Gómez, actor i amic meu, amb qui ens ho vam passar molt bé, com a hobby.

? Les sales teatrals i els cinemes entren en un període de recuperació després d'anys de crisi?

? Tot i que hi ha molta feina per fer, crec que la ficció està entrant en un període de bonança. En televisió, tenim la sort que estan apareixent noves plataformes que ajuden a millorar la factura general i col·loquen la ficció en un estatus concret, que li feia falta. Calia fugir de les sèries per a tots els públics perquè els espectadors busquen fora les destinades a "targets" concrets. Als darrers cinc anys, el cinema s'ha refet i fenòmens com "Ocho apellidos vascos" i els films del Bayona han obert moltes portes i han reconciliat el públic amb el cinema. Sortir de la crisi econòmica dona certa tranquil·litat de cara als usuaris i la voluntat de poder tornar a invertir el seu temps i diners a entretenir-se, que en el cas del teatre significa remoure consciències i el cervell dels espectadors.

El perfil

Foto: Francesc Rubí

Miki Esparbé Gener neix a Manresa el 9 d'octubre de 1983. El pare, Miquel, també manresà, es va iniciar com a dibuixant i es va consolidar com a pintor. La mare, Rosa Maria Gener, mestre d'educació infantil, va ser durant més de 30 anys professora de l'escola Sant Esteve de Valls de Torruella, fins a la jubilació l'any passat i procedeix de la fonda Guilà de Súria. Els pares es van separar quan ell era petit i va anar a viure amb la mare al número 51 del passeig de Pere III. És el petit de tres germans. Les més grans són la Mireia i l'Elsa. Comença anant al parvulari de l'Escola Bages fins a sisè d'EGB. Estudia a l'Escola Sant Esteve durant dos anys i d'allà passa a fer ESO i Batxillerat, com a primera generació posterior al BUP, al Col·legi La Salle de Manresa. Fa teatre amateur als Carlins durant els quinze i setze anys, just quan acaba Batxillerat i ha de decidir què fa amb la seva vida. Volia fer les proves d'accés a l'Institut del Teatre, però els seus pares el convencen perquè faci una carrera convencional. Segueix les passes de la seva germana mitjana, Elsa, que havia estudiat Humanitats a la Pompeu Fabra. De la carrera li agrada el contingut i poder investigar en quatre branques: filosofia, art, història i literatura, malgrat les poques sortides professionals. Fa les proves d'accés per al segon cicle de Periodisme, però es queda a poques places d'entrar-hi, així que decideix acabar la carrera d'Humanitats, de la qual n'és llicenciat. Durant la carrera universitària fa diverses feines: serveix copes a l'Extrem del carrer Saclosa, des d'on passa a mitja jornada a la Creperia del carrer de Circumval·lació, mentre comparteix pis amb un amic al carrer del Pujolet, fins als 22 anys. Treballa també en la productora manresana Quirivati Vaiditi, prop del frankfurt Albert. Feien publicitat per a la xarxa de televisions locals: «Recordo que agafava la càmera, anava a gravar i muntava els vídeos».

El darrer any de carrera, el compagina amb estudis d'interpretació teatral a l'escola de Nancy Tuñón i Jordi Olivé de Barcelona. Fa un càsting d'arxiu per al Terrat i al cap de 6 mesos una prova directament amb Andreu Buenafuente, amb qui comença diversos projectes. Treballa amb Jordi Évole, en les primeres edicions de "Salvados". Després, en el programa d'esquetxos "Palomitas", amb José Corbacho. Ho compagina amb "Pop Ràpid", una sèrie de TV3. Va sumant un projecte darrere l'altre. Acaba la formació i treballa a "Divendres", com a reporter, d'un perfil més d'actor que surt del paper convencional del magazine habitual de tarda. S'hi està dos anys. Al que va aprendre muntant vídeos i fent publicitat a Manresa, ara hi suma les feines barcelonines. Amb 24 anys, comença a fer d'actor de teatre i cinema. És coautor de la novel·la gràfica "Sóc el teu príncep blau, però ets daltònica". Les primeres obres que fa en l'àmbit professional a Barcelona són "Oxigen" i "Pararapapà", al Club Capítol. Després, Actualitat, "El rei borni" i el 2017, "Smoking Room". S'inicia al cinema amb "La maniobra de Heimlich", però sobretot amb l'estrena de "Barcelona, nit d'estiu", de Dani de la Orden, la seva primera incursió seriosa a la pantalla gran. El 2014, "El camí més llarg per tornar a casa", "Requisitos para ser una persona normal", i "Incidencias". El 2015, "Perdiendo el norte", i "Barcelona, nit d'hivern". El 2016, "Cuerpo de élite", "El rei borni" i "Rumbos". El 2017, "Es por tu bien", de Carlos Therón. I el 2018, "Cuando dejes de quererme", que s'estrena el 7 de febrer, d'Igor Legarreta.